

Verksamhetsstadgan för ungdomsfullmäktige, äldrerådet och handikapprådet

Stadsstyrelsen 14.08.2023 § 220
1978/00.00.02.01/2023

Beredning och tilläggsuppgifter:

Välfärdskoordinator Petra Bärlund-Hämäläinen och
förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri, fornamn.efternamn@borga.fi

Enligt kommunallagen (26-28 §) ska en kommun ha de följande påverkansorgan: ungdomsfullmäktige, äldrerådet och handikapprådet. Dessa förvaltningsorgan ska ges möjlighet att påverka enligt sina ansvarsområden i planering, beredning och uppföljning av olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för de ungas, den äldre befolkningens och funktionshindrades välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som de behöver.

Kommunstyrelsen har som uppgift att säkerställa påverkanorganens verksamhetsförutsättningar.

Enligt den nya bestämmelsen som godkändes 14.12.2022 och infördes i Borgå stads förvaltningsstadga godkänner stadsstyrelsen påverkanorganens verksamhetsstadga. Så var fallet redan tidigare när det gällde råden, också utan förvaltningsstadgans stöd. Men ungdomsfullmäktiges verksamhetsstadga har inte behandlats förut, för att inte tala om att den skulle ha blivit godkänd av stadsstyrelsen. Genom att godkänna verksamhetsstadgan för alla tre påverkansorgan kan stadsstyrelsen effektivt och ändamålsenligt verkställa dess förpliktelse, nämligen att ta hand om påverkanorganens verksamhetsförutsättningar. Som bakgrund är också en legistlativ utveckling, med hjälp av vilken ungdomsfullmäktiges position i kommunallagen har lyfts till samma nivå som de äldre lagstade äldrerådet och handikapprådet. Vid sidan om de ungas intressebevakning betonas i ungdomsfullmäktiges verksamhet fortfarande ambitionen att informera de unga om hur samhället fungerar och hur offentliga beslut fattas. Därför har ungdomsfullmäktige en möjlighet att nämna sina egna representater i stadens officiella förvaltningsorgan, olikt de andra påverkansorganen. Å andra sidan, eftersom en betydande del av dess medlemmar är yngre än 18 år och omyndiga styrs dess verksamhet av en ansvarig, som ungdomsväsendet nominerat.

En betydande skillnad mellan påverkanorganen är också att stadsstyrelsen nominerar rådens medlemmar emedan ungdomsfullmäktiges medlemmar väljs genom val.

Påverkanorganen har naturligtvis själv haft möjlighet att påverka i innehållet av deras verksamhetsstadga. Man har fört en aktiv förberedande diskussion med råden. Som resultat har man tillsammans med råden och de tjänsteinnehavare som bereder

ärenden utarbetat förslag till nya verksamhetsstadgan. Också välfärdskoordinator Petra Bärlund-Hämäläinen, stadsdirektören och förvaltningsdirektören har deltagit i förhandlingarna. Bärlund-Hämäläinen har tidigare varit en teknisk sekreterare för råden och hon har också skapat grundförslaget. Dessa tjänsteinnehavare har också fört samtal med rådets ordförande om rådets förändrade verksamhetsmiljö efter välfärdsområdesreformen. Dessa diskussioner reflekteras delvis också i förslagen som behandlas nu som nya verksamhetsstadgan.

När det gäller ungdomsfullmäktige överensstämmer förslaget med den nuvarande verksamhetsstadgan, förutom att den nedre åldersgränsen för valda medlemmar ändras till 13-19 år istället för 14-19 år, som använts tidigare. Förändringen motsvarar den nationella utvecklingen. Man har tillagt en ny bestämmelse i verksamhetsstadgan, nämligen möjligheten att utse en representant också i stadsstyrelsen. På grund av ungdomsfullmäktiges särdrag är dess verksamhetsstadga mycket längre och mer detaljerad än rådets stadgan. En nationell regelmodell ligger bakom ungdomsfullmäktiges verksamhetsstadga. I förarbetet för 26 § i Kommunallagen förutsätts också att verksamhetsstadgan för ungdomsfullmäktige bör ge utrymme för ungdomsfullmäktige att utveckla sin verksamhet i den riktning som den själv önskar.

För äldre- och handikappsråden gäller de mest väsentliga förändringarna ett förslag om det nya rådets medlemmar, som ges stadsstyrelsen. Man har dragit slutsatsen att det mångsidigaste och å andra sidan i praktiken bäst fungerande sättet att lägga fram ett förslag är att göra det i urvalsmötet, som det sittande rådet kallar samman. Rådet är inte ett ojävigt organ då det föreslår det kommande rådets sammansättning. Å andra sidan behöver stadsstyrelsen ett förberett förslag över valbara medlemmar för sitt beslutsfattande. Den föreslagna modellen anses för denna del vara en betydande förbättring jämfört med nuläget. Det har tidigare inte funnits en klar modell för hur förslag läggs fram.

En annan betydande förändring gäller rådets mandatperiod. Man föreslår att perioden i fortsättningen är fyra år istället för det nuvarande två, och motsvarar stadsfullmäktiges mandatperiod. På så sätt kan man förenhetliga rådets mandatperioder med stadens organ. Man har upplevt att det är en onödigt tungt praxis att välja nya råd med två års mellanrum.

Verksamhetsstadgan för råden är rätt så korta så det är ganska lätt att upptäcka förändringar genom att jämföra de nuvarande och föreslagna stadgan med varandra.

Bilagor

Förslag till ungdomsfullmäktiges verksamhetsstadga

Förslag till äldrerådets verksamhetsstadga

Förslag till handikapprådets verksamhetsstadga

Äldrerådets nuvarande verksamhetsstadga

Handikapprådets nuvarande verksamhetsstadga

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar godkänna de bifogade verksamhetsstadgan för ungdomsfullmäktige, äldrerådet och handikapprådet.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt godkänna de bifogade verksamhetsstadgan för ungdomsfullmäktige, äldrerådet och handikapprådet.